

Naročnina za celo leto 2 K.

Posamezna številka velja 6 vin.

Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno stran 64 K, 1/2 strani 32 K, 1/4 strani 16 K, 1/8 strani 8 K, 1/16 strani 4 K, 1/32 strani 2 K, 1/64 strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravnštvo je v Ptuj v gledališkem poslojpu števil. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 17.

V Ptuj v nedeljo dne 19. avgusta 1906.

VII. letnik

Ogenj v strehi . . .

Rimski papež Pij X. sam je vrgel gorečo bakljo v klerikalni škedenj, — in plameni se drigajo in kriče bega nočno ptiče skozi razsvetljeno temino . . .

V divji strasti so hiteli brezbarodni klerikalci za svojimi cilji. Pridobiti so si hoteli vso moč nad dušami in telesi, uresničiti iz novega neomajeno vladarstvo jezuitskega klobuka. V vsaki občini, vsaki vasi so imeli in imajo svojega agitatorja; na vsaki prižnici, v vsaki spovednici, ob vsaki smrtni postelji so delali klerikalci za svoje cilje. In vsako sredstvo jim je bilo dobro došlo: strupeni laži so pomagali na prestol, našminkana hinavščina pa jih je vodila, — svojo duhovniško oblast, svoj blagoslov, svoje odpustke, procesije, pridige, vse, vse so izrabljali v svrhu podjarmljenja narodov.

Zdaj pa se jim je postavil rimski papež sam nasproti in s svetim pismom v roki razmesari sveti oče brez usmiljenja delo vesoljnega klerikalizma.

Papež je izdal „encikliko.“ To je okrožnica, naperjena proti politikujoči duhovščini in naložljena na škofje. In ko čitamo papežovo okrožnico, pričnemo nehoté majati z glavo: Papež govori, — kar smo mi zanicévani, proklinjani naprednjaki vedno govorili! Papež graja, kar smo mi leta za leti grajali! Papež priporoča, kar smo mi povsod priporočali!

Zdaj se nam ne izmuznete, častiti gospodje v talarju, kajti rimski papež vam očita v tej encikliki, kar smo vam mi vedno očitali!

Ali prelistajmo in preišljajmo okrožnico samo:

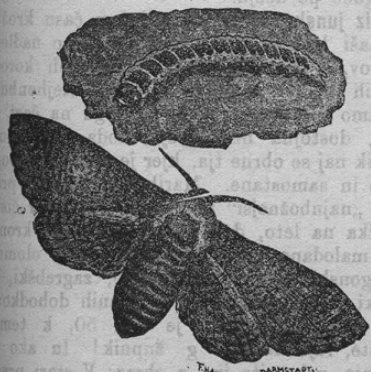
1. Duhovniška armada puntarjev.

Papež piše v svoji okrožnici tako-le:

Kako naj pokončujemo škodljivce sadnih dreves?

(Konec.)

Zavrtač. (Der Weidenbohrer — *Cossus ligniperda*). Ta drevesni škodljivec, ki se mu semtertje pravi tudi drevesni črv ali drvočoh, je 40 mm dolg sivobarvan

metulj, ki leta v juniju in juliju po noči. Po dnevu tiči na spodnjem delu drevesa in čeravno je dosti velik, vendar ga stezka zagledaš, ker je enake barve kakor drevesna skorja. Oplodjena metuljka položi pod luske na debelu do 800 rjavih jajčic. Gosenica je spočetka rdeč-

„V roki imamo pisma, polna žalosti in solz, ki se pritožujejo čez duh upornosti in neodvisnosti, ki se razširja med duhovščino. K nizkotnemu pokvarjenju npravnosti prihaja še zanicévane vsake oblasti.“

Tu konstatira torej papež v ubranih besedah, kar smo mi „po domače“ povedali: da vlada med politikujočo duhovščino najgrša prevzetnost in upornost in da je velik del te duhovščine npravno pokvarjen; obsodbe zločinskih duhovnov, o katerih čitamo vsak dan, dajejo nam prav, nam in papežu. In kolikokrat smo povedali, da so ravno mlédežobi kaplani in duhovniški študentje najzagrizenjši klerikalni petelini. Papež pove isto, ko pravi:

„Zlasti med mladimi duhovni se razširja ta usodepolni duh. Da bi se dobilo začasno nove rekrute za duhovniško armado puntarjev, razširja se te nauke tajno med seminaristi. Zato naj zahtevajo škofje od duhovnov strogo pokornost, kajti pokornost je glavni del duhovniške dolžnosti.“

Vsakdo vidi, da govori papež iste besede kakor mi! Zato pa: škofje Jeglič, Kaha, Napotnik, na delo in napravite iz upornih kozličev v duhovščini pokorne ovčice . . .

2. Duhovščine je preveč!

Tisti, ki plačujejo duhovščino s svojimi žulji, čutijo to najboljše. Papež pravi v okrožnici približno tako-le:

„Dosti je krajev, v katerih ne primanjkuje duhovnov, temveč prekorača njih število potrebo vernikov. Zakaj se blagoslovlja tako hitro? Po Jezusu ustanovljeni duhovniški posei ni rokodelstvo ali navadno človeško delo, h kateremu pride lahko vsakdo iz katerega vzroka. Izvoli naj se le take, ki imajo pravo veselje do duhovniškega stanu, ne pa one, ki imajo polno prevzetnosti v sebi.“

Tako je res! Koliko študentov postanejo duhovniki, ko so že vse mogoče na svetu po-

skusili, ko nimajo niti ene dobre dlake več na sebi! Koliko je takih, ki smatrajo duhovniški stan le za predpravo, da delajo nekaznovano vse mogoče nepopisne grehe! Koliko jih je takih, ki so postali duhovni le iz lenobe, kër jim delo smrdi! In o prevzetnosti naše duhovščine spisemo lahko celo knjigo.

3. Duhovniške pridige.

Papežova okrožnica prepoveduje črnošolcem čitanje časopisov in udeležbo pri politični agitaciji. Ako se morajo še neblagoslovljeni seminarci tega držati, velja to tem resneje za duhovne same. Papež piše:

„Mladenicem, ki se pripravljajo za duhovniški posei, naj se brani udeležev pri posvetni agitaciji. Prepovedujemo jim vsako čitanje časopisov.“

Skoraj v vsaki številki našega „Stajerca“ moramo grajati duhovne, ki zlorabljajo prižnico v politične svrhe. Zdaj se pridružujemo naši graji papežove besede, ki pravi:

Na prižnici se ne smejo razpravljati predmeti, ki sodijo v posvetne liste, ne pa v sveti hram. Kadar se prepriča škof, da je kakšnemu duhovniku več za posvetno priznanje nego za dušni blagor, naj ga takoj odstrani od svetega posla, katerega ni vreden. Bolje je, da čujejo verniki ednostavno razmotrivanje katekizma, kakor pa pridige, ki prinašajo več slabega nego dobrega.“

To je torej mnenje svetega očeta! Papež je zabrenkal na pravi struni. Proč z duhovniki, katerim je politika vse, cerkev pa nič! Proč s slabimi pridigami o politiki! Ako bode škofje pokorno izvršili povelje papežovo, odstraniti bodo morali dve tretini kaplanov na Slovenskem. Le tako se izboljša duhovščina in iztrebi nevarnost, ki preti veri vsled slabih duhovnikov! Mariborski škof priznava prezvišeni smoter duhovniškega stanu;

temnosive, zadnje bolj svetle. Metuljka nima popolnoma razvitih perutnic, zadji del je sivkasti in z belimi pikami. Metulj leta v oktobru in novembru.

Metuljka ne more letati, zato, kadar je oplodjena, leze po debelu navzgor v vrh in odloži do 300 jajčic, iz katerih se v začetku spomladi izvali 1 mm dolga, bledozelena gosenica, ki obje najpoprej pop, pozneje obere mlado listje in cvetje. To so najbolj požrešne gosenice; ne samo, da uniče nekočrat letni pridelek, temveč sem ter tje popasejo in objedo zlasti mlado drevesce do golega, da usahne.

V juniju je ta gosenica do 20 mm velika in se spusti po tanki niti na tla ter se 8–10 cm globoko zabavi v zemljo. V oktobru in novembru, kako je pač vreme, izlezo iz bub metulji in poskrbe zopet za svoj prihodnji zarod.

Kako si je treba pomagati proti temu škodljivcu? V oktobru in novembru, kadar spleza metuljka po debelu navzgor v vrh, vzami lepenko (papendekel), napravi iz

Torej, vi pomilovanja vredni siromaki, vi imate denar, svoj pošten denar, a bogati škofi in farji ga po postavi nočejo razdeliti med vas. In to je cerkveni rop! Se celo, kadar se zida kaka cerkev, mora plačati ubogi trpin, kmet, obrtnik, in delavec. Ta mora za vse skrbeti, čeravno ima toliko plačil, da mu za njegovo družino nič ne ostaja, s katero se mora od ranega jutra do pozne noči ubijati za vsakdanji kruh. Kadar so kake volitve ali shodi, takrat imajo duhovniki dosti denarja, kadar pa se gre za božjo čast, takrat pa zaklenejo svoje kase in plačajo ti, kmetič! Čeravno smo prepričani o poštenosti rajhenburskega župnika, vendar zavoljo drugih farčkov moramo tu omeniti navet, ki ga je dal neki prefrigani far svojemu sosednemu župniku, ki je vedno tarnal, da ne more shajati: Le zidaj in popravljal, naroči nove zvone, nov križev pot, cerkvene klopi, kak parament, pri tem se da marsikak stotak vtakniti v žep in ti boš kmalu bogat.

Novice.

Prvaški poslanci. Svet se spreminja. Pravijo, da požre svinja svoje mlade. Ali — svet se spreminja. Novi prvaški poslanci požirajo stare. Nikar ne mislite, da se šalimo, to je sveta resnica. Prva žrtev je hofrat Ploj. Hofrati „imajo obzire“, zato tudi mož ni mogel „za blagor naroda“ tako nastopati, kakor so to zahtevali farovski politiki. In zato ga bodo prvaki — najmanj živega sezgali. Poleg tega tudi zato, ker so na Slovenskem edino mokronosi kaplani poklicani, da delajo politiko. Ali hofrat Ploj je šel pravzaprav le na Šušteršičove limanice. In Šušteršič je vendar vsevedoč, vsegamoččen in poštenjak do kosti, ako ravno ima ožlindrane roke. Ali koroški prvaki taje vsevednost Šušteršičovo in „Mir“ piše, da je mož „pokopal tužni Korotan“. Tako mečejo tisti na prvaške poslance blato, kateri so jih v nebesa dvigali. In zakaj? No, zato, — ker vlada na Slovenskem kaplanokratija. Vsi drugi smo nič, kaplan je vse! Vsi imajo gobec držati, kaplan le naj govori! Vsi so šleve, le kaplan je junak. Na Koroškem „monsignore“ Podgorc in tovariši, na Kranjskem kaplan Lampe, na Štajerskem kaplan Korošec. To je sveta trojica in kdor se ji ne pokori, pade ob tla in če je cestni pometać ali pa hofrat... Ali resno: vsakdo vidi zdaj, da smo imeli prav s svojimi napadi na prvaške poslance; kajti zdaj se koljejo sami in ponavljajo, kar smo mi pravili. In kot „amen v očenašu“ bemo v nemško pisanem prvaškem listu v Mariboru hvaljenje poslanca Wastiana. Tako je! Wastian je ravno od kaplanov neodvisen človek, ki zastopa ljudstvo, ne pa požrešno, nikdar sito rimsko bisago!

Pravica. Pravijo sicer, da ima pravica zavazane oči, ali semtertja pogodi pa le pravo. To je moral poizkusiti naš ljubi prijatelj fajmošter Vurklec v Dobjem. Naši čitatelji se bodo spominjali, da je ta vzor-duhovnik pred precejšnjim časom veliko neumnost napravil. Pošegetali smo ga namreč malo v „Štajercu“ in skočil je, kakor da bi ga gad pičil ter tekol urnih nog k sodniku. Mislim je, da nas bodo kar orožniki odgnali v ječo. Tožil je naš list in dopisnika kmeta Dernača. Mi smo se že takrat prav iz srca smejali, kajti vedeli smo, da je vse do pičice res, kar smo pisali o tem črnem tičku in da mu bomo pred sodnijo lahko cele romane dokazali. Pravda je tekla leto dni. Vurklec je pričel misliti: „Štajerc“ in Dernač nista na glavo padla, dajmo se „zglihati“. In pričel je nadlegovati Dernača, naj se „oglih“. Pa ni šlo in ni šlo. In končno: pred obravnavo je potegnil fajmošter tožbo brezpogojno nazaj! S tem je Burklec sam priznal, da se je orezal, da je res, kar smo pisali, — in plačal bode okoli 1500 kron stroškov. Dober tek, prijatelj!

Klerikalna ljubezen. Zadnji „Fihpos“ napada na nesramen način okrajni šolski svet v Ptuj. Kmete, ki so si izvolili ta svet, imenuje žegnani list „zarobljene“, „grde izdajalce“ itd. Zapomnite si, kmetije, žegnani farji, ki žive od vaših krvavih žuljev, ki bi morali počrkati, ko bi vi ne delali, — vas tako psujejo. „Fihpos“ pravi nadalje: „Vi pa se teh Judežev (naprednih

kmetov) ogiblajte! Ne občujte z njimi! Ravnajte z njimi kakor da imate gobave ljudi pred seboj! To so plačni lumpi“ itd. — Mi vprašamo škofa mariborskega: Ali mu je znano, da pišejo take reči duhovniki, ki gredo potem mašo brat? Ali ne zasluži ta znoreli pop, da bi ga prijel pošten kmet za ušesa in pretepel s pasjim bičem? Škof, napravi red, ker drugače si pomagamo na drug način.

Obsojeni! V predzadnjem listu smo objavili razsodilo. V prvakem taboru vlada veselje, da smo morali plačati celih 20 K globo. Prvaki se veselo, kakor da bi bil „Štajerc“ najmanj na vesala obsojeni. Cela stvar je pa čisto ednostavna. Celovski Brejc nam je poslal „popravek“ in ker ga nismo objavili pod istim naslovom, smo bili obsojeni. In zdaj čujte: Kdor nam pokaže le en večji starejši list na Slovenskem, čigar urednik še ni bil obsojen, temu plačamo na roko 1000 kron. Seveda, mi smo bili radipopravka obsojeni, klerikalni časnikarji pasode večinoma radi častikraje. Kaplan Lampe v Ljubljani je bil radi obrekovanja na 6 mesecev že obsojen. Kaplan Korošec je sedel 3 tedne. Urednik „Domovine“ je sedel svoj čas 3 mesece. Duhovnik Žitnik je moral mlo za odpuščenje prositi, da ga ni pustil neki delavec zapreti. Duboven Drozd je dobil 7 let ječe radi goljufije. Cel list lahko napolnimo s takimi stvarmi. Torej, prvaška gospoda, pometaj pred lastnimi vratmi!

Zopet smo toženi, pa zopet se prav nič ne bojimo. Zlasali smo kmeta Roškarja v Kokošenaku, ker ne zna svoj jezik v pravem držati in — mož je šel in tožil. Tožbe se ne bojimo, ker vemo dobro, da ne moremo propasti. Zdi se nam tudi, da je sedel kmet Roškar le na limanice prvaških doktorčkov, ki čutijo pri njem nekaj drobiža. Zastopstvo Roškarja ima znani, sodnijski kot ovaduh označeni dr. Brumen. Naši čitatelji bodo že razumeli, koliko je ura bila. Kmet Roškar tega danes še ne razume. Kadar bode odhajale njegove svile kronce v nenasične žepke prvaških odvetnikov, takrat bode tudi Roškar razumel. Pa bode pač prepozno...

Proti županu Orniku se obrača strup prvaškega časopisja. To je stara pesen: kdor kaj napravi, tega kritikuje vsak paglavec; kdor sedi za pečko, za tega se seveda noben maček ne menj. In ker prvaška gospoda ni toliko korajžna, da bi sama Orniga napadala, sklicuje se na graški list „Arbeiterwille“. V tem listu dopisuje namreč par oseb, ki so dobili zasluženo brcu iz Ptuja in se sedaj jeze in pene. In klerikalno časopisje, ki ima usta kot vrata pri hlevu odprta, kadar skuša očitati „Štajercu“ brezverstvo ali nemštvo, sklicuje se zdaj na članke brezverskega, nemškega juda Schacharla. To označi že napade. Ti ljudje, ki niso vredni, da bi županu Ornigu čevlje zavezali, napadajo moža zato, ker — dela in ne spi za pečko! Poglejte si mesto Ptuj pred Ornigovim gospodarstvom, poglejte si delo prejšnjega okrajnega zastopa in sodite potem kot poštenjaki!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Proti nemščini v šoli hujskajo nekateri s slepo strastjo. Občinski predstojnik v Ragoznici, kovač Brumen, je hud nasprotnik nemščine v šoli; ali sam pošilja svojega otroka v nemško šolo! In znani „kapo“ Brenčič v Ptuj ravnatko: sam hujska proti nemškemu poduku, ali svoje otroke pošilja v nemške šole. To so možakarji! Vodo pridigajo, sami pa pijejo vino.

Dr. Brumen v Ptuj, zastavonoša faliranih ptujskih prvakov, je baje največji prijatelj siromakov. Nekdo nam piše o tem možu, ki je pred sodnijo označen kot ovaduh, sledeče: pred kratkim srečam ubogo ženko, ki je na dr. Brumena na ulici nezmerno kričala, ga psovala in mu grozila s tožbo. Brumen pa ni žive črhnil, temveč je vse psovke v žep vtaknil. Ne vem, kaj je s to zadevo; morda nam pojasni možakar sam vse. Vsekakor se kaže Brumen v vedno lepši luči.

Šola v Ptujski okolici. Na naše pozive so vložili stariši v Ptujski okolici prošnjo, naj se uvede v 5. deškem in 4. deklškem razredu nemški poduk. Veseli nas, da so to napravili in pričakovati je, da jim šolska oblast ustreže. Stariši so s tem izjavili, da priznajo in razumejo velik pomen nemščine v šoli in življenju. S tem se bodo izjalovilo tudi vse rvanje Bren-

čiča in minoritskega Vavpotiča proti nemškemu poduku. Priporočali bi tudi starišem drugih okrajev, naj porabijo s počitnicami dano priliko ter naj vložijo prošnje. Tako delo edino koristi bodočnosti otrok!

Breg pri Ptuj. Mrtvo truplo nekega starega moža so našli v hlevu gostilničarja Pogačnika na Bregu pri Ptuj. Ranjki, katerega je baje zadela kap, je doma v Pobrežu pri Sv. Vidu niže Ptuja.

Minoritska gospoda v Ptuj se trudi z vsemi kripilji, da bi privlekla našo pozornost na-se. Za danes ne bomo odkrili vso trarino, ki se je nabrala v našem uredništvu glede Minoritov in posebno glede g. Vavpotiča. Ali mi svarimo gospodo resno in zadnjikrat, naj poneha z grdim hujskanjem; kajti drugače zapojemo pesen, ki ji bode dolgo v ušesih zvenela.

Iz Trbovelj. Pijani policaj Uršič nganja še nadalje svoje burke. Da bi imel priliko še nadalje obrekovati naš list, prijeli ga bomo tudi danes za njegova dolga ušesa. Naglašamo pa že naprej, da vedo župan Roš in občinski svetovalec davno že vse protipostavne lumparije tega človečeta, da se je že cele kupe pritožb napravilo, — ali pomagalo doslej ni ničesar. Ali se boji župan Roš tega Uršiča? Vsekakor je župan pred javnostjo in oblastjo odgovoren za počenjanje svojih policijskih služabnikov; vsa „junaška“ dela Uršiča gredo na rovež župana Roša. Mi pa bomo porabili vsa sredstva, da rešimo trboveljske prebivalce od nasilja pijanih ljudi, katerim je zakon deveta briga... Zahtevamo naprej, da nas Uršič toži, kajti pred sodnijo mu dokažemo vse, kar mu očitamo! Kdo je ta Uršič? Imenujejo ga „občinskega stražnika“ trboveljskega in to znači, da ima pravico proti postavi tako nastopati, kakor nastopajo tržaške barabe v starem mestu. Govori se, da je moral od orožnikov iti, ker je prerad v glazek gledal. Za danes očitamo Uršiču javno sledeče: 1) Uršič je skoraj vsak dan pijan kot krava in to v službi kot poklican „varuh zakona“; prorkujemo, da bode umrl na delirium tremensu (pijančevni norosti). — 2) Uršič pije in se opije ne samo v službi, temveč tudi v prepovedanih krajih (v t. zv. Cassenschankih). — 3) Uršič zanemarja vsled pijanosti svojo službo. — 4) Uršič trka po noči brez povelja in vzroka na tuja stanovanja in vprašuje po stvareh, katera ga nič ne brigajo! — 5) Uršič aretirajo poštene osebe brez poviada in brez povelja; v kljub temu, da je pri tem pijan tiči v tem ravnanju nepostavna omejitev osebne svobode. — 6) Uršič laže v službi čez svoje predstojnike na nesramen način. — 7) Uršič obrekuje in grozi v službi! — 8) Uršič se pretépava v pijanem stanju in je tedaj nevaren, ker nosi in rabi orožje. — 9) Uršič je celo s svojimi tovariši policaji v sovražstvu in prepiru! — Toliko za danes. Ako ne dobi ta klavni vitez alkohola davno že zaslužno brcu, napišemo še dalje litanije. V teh točkah očitamo policaju Uršiču pijanost v službi, prekoračenje oblasti, omejitev osebne prostosti, — toraj same pregreške, radi katerih bi moral sedeti v luknji. Uršič, ako nisi pijan, kadar čitaš te vrstice, toži našega urednika Karola Linhartarja v Ptuj. Linhartar izjavlja javno, da je ta članek pisal in je pripravil na tožbo! Ako pa pijani Uršič ne toži, potem župan Roš je vaša častna dolžnost, da napravite konec z njim in sicer takoj! Zakon je tudi naš Vami, gospod župan!

Rogaška-Slatina. Požarna bramba rogaško-slatinska bo 1. in 2. septembra obhajala 25 letnico, odkar se je ustanovila. Pričakuje se obilna udeležba bratskih društev.

Poroka na smrtni postelji. Zadnje nedeljo je bil v Sv. Vidu niže Ptuja na smrtni postelji poročen edini sin posestnika Friedla, kmalu potem je izdahlil.

Nevarni farški špasi. Vuzeniški kaplan je bil prestavljen; pred svojim odhodom se je šel posloviti tudi k župniku pri Sv. Primožu na Pohorju. Župnik je ukazal na kaplanovo čast streljati. Možnar se je razletel, en mož je bil takoj mrtev trije pa so nevarno ranjeni. To ima farška neumnost na vesti.

Klerikalno maščevanje. Na Vranskem je Brinovec znan kot najhujši farški podrepnik. Pred

in nemire. — Italjanski parnik za izseljence „Syrlo“ je ponesrečil ob španskem obrežju. Utonilo je 522 oseb, med njimi tudi neki škof. — V razstavi v Milanu (Italija) je napravil ogenj za 4 milijone škode. — 30 božjepotnikov je stonilo v Vilanovu (Rusko) ko so se hoteli prepeljati čez reko. — Tovarnarji usnja (ledra) so podražili blago za 30 K od kile. — V spodnjem delu Savinjske doline je napravila toča zlasti pri Imelju veliko škode. —

Gospodarske.

Kako je letos sadje obrodilo? Dača za kuhanje sadja. Sadje, zlasti jabolka, trpijo sicer veliko od raznih škodljivcev, vendar se kaže, da bo letos jabolk dovolj. Malo težavo je pri vsem tem, kako naj se sadje spravi v dekar? Če bo veliko sadja, kdo ga bo potem kupoval in po čem? Dozdej smo, kakor se da dokazati, največ sadja prodali na Nemško, sededa le takrat, če ga tam ni bilo. Ali zdaj je v Nemčiji dosti sadja, nemški sadjerejci trde, da bodo letos imeli toliko sadja, kolikor se ga bo letos v nemški državi potrebovalo in zato so na uvoz sadja iz drugih držav določili visoko carino. Zato se lahko zgodi, da bo cena za jabolka letos jako nizka in da se ne bo moglo v oddaljenejših krajih prodati, kakor je to bilo l. 1903.

Kadar je dobro sadno leto, pridobi se na štajerskem kakih 6000 vagonov sadja. Ali l. 1903 nismo skoro nič izvozili. Ljudje so bili prisiljeni, sadje spraviti v mošt. To pa je bilo le tistim mogoče, ki so imeli dosti posode za mošt. Tisti sadjerejci pa, ki niso imeli sodov, so morali prodati jabolka za slepo ceno. — V takem letu, ko se sadje ne more spečati, je edino pametno, da sadje oparimo (einmischen) in napravimo iz njega žganje. Ali v Avstriji je, žalibog, vse tako uravnano, da je le kmetu na škodo. Od l. 1878 se je dača za polovnjak sliovke porišala od 14 K skoro na 100 K. Posledice tega neumnega povišanja dače niso izostale, kmetje so svoje kotle in rore za kuhanje slaganja in posekali so slive za kurjavo. Zdej pa to, kar se pije po šnopsarijah, ni drugo kakor brozga, ki so jo napančali čifuti v Galiciji in na Ogerskem. —

Zato je bilo prav umetno in pametno, da so se merodajni sadjerejci letos dne 9. junija posvetovali o tem, kaj s sadjem, ako letos prav lupo obrodí ter se ne bo moglo prodati? Določili se, da se iz tega sadja napravi žganje, ki je jako žlahtno ter se prodaja najmanj po 200 K za polovnjak, ali obenem naj se strogo zahteva od vlade, da se dača na žganje znatno zniža. Vlada pa ima sveto dolžnost, da poskrbi za olajšanje izmozganemu kmečkemu stanu.

Listnica uredništva in upravníštva.

Mozirje, Pesmi ne priobčujemo. — Sv. Lenart Mlizu Vel. Nedelje. Na dopise brez podpisa se ne oziramo. — Trbovlje. Dopis o Ursiču in človekoljubnem komiju smo prejeli prepozno. Objavimo ga prihodnjič. Le pišite nam naprej, kajti dobro vemo, da je v Trbovljah veliko gnilega. — F. L., Možganjce: Potrjujemo, da niste pisali ter tudi niste v nikakoršni zvezi z notico „Kaj delajo prvaško-klerikalni dijaki v počitnicah? — Bralno društvo v Skalah. Vašega „popravka“ ne objavimo, kajti vaša neumnost vpije vsekakor do nebes. — M. L. v Z.: S tako umazanim listom kot je „Kranjski Pankert“ se ne bomo prepirali, saj ga itak nismo na čita. Sicer pa imenuje glavno glasilo kranjskih klerikalcev samo to čunjo list političnih lopovov. S političnimi lumpi se pečati je pod našo častjo! — Logarovič: Naročnina od l. 1902 ni več 1 K 20 h, temveč 2 K.

Da je navadna žejá, nadležna želodčna kislina in pogostoma driska posledica uživanja zrnate kave, ni tako splošno znano kakor nje škodljivi vpliv na vse naše živčevje. Takaj bi torej mirno še dalje jemali nase te posledice, ki so jako krave našemu zdravju in lahko provzročajo žal tako pogostoma opazkovano srčno kap, ko bi se jim lahko popolnoma izognili z malenkostno izpremembo v napravljanju! Zmešajte zrnato kavo, ako se ji nečete odreči docela, na pol s Kathreinerjevo kneippovo sladno kavo; tako dohete vonjavo, okusno in zdravju lasivo pijačo. Ze petnajstletna izkušnja in čimdalje večja priznanost Kathreinerjeve Kneippove sladne kave je to sijajno izpričala. Za otroke, bolnike in slabotnike, katerim je zdravnik prepovedal razburljivo zrnato kavo, pa se priporoča Kathreinerjeva Kneippova sladna kava brez druge primesi, ker spričo posledica okusa po zrnati kavi izborbo tekne ter je obenem redica in krvotvorna.

Loterijske številke.

Trst, dne 12. avgusta: 71, 18, 22, 89, 36
Gradec, dne 28. julija: 25, 86, 61, 51, 79.

Svoji k svojim.

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, naprednjakov. Ogibajte se takozvanih „narodnih“ trgovin klerikalcev in prvakov!

Družinski blaginji je posvečena skrb naših gospodinj!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je edina sladna kava, ki dohva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobri okus zrnate kave. Njene velike, vočbe priznane zdravstvene prednosti so čestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjalte pri nakupovanju izrečno ime KATHREINER in zahtevajte le izvorne zavoje z varstveno znamko »župnik Kneippe«.

Najboljše klajno apno

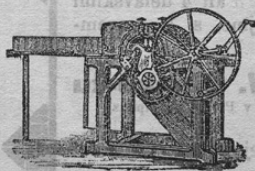
se dobi samo pri **Adolfu Sellinschegg**

Ptuj nasproti mestnega gledališča (teatra).

Velik vinograd s posestvom

z obširnimi sadonosniki, eno uro hoda od Maribora, na jako dobri legi, se proda. Celo zemljišče obsega 31 oralov in sicer 14 oralov je izvrstnega vinograda — izmed teh je 7 oralov zasajenih z ameriško trto — dva oralna njuje, 1/2 oralna gozda, kar ostaja, so travniki, ki so obmejeni z dobrimi, rodovitnimi sadnimi drevesi. Zraven je enonadstropna gospodarska hiša s prešo in vinskimi kletmi, potem je še posebna preša s kletjo, 4 hiše za viničarje, vodnjak z zdravo vodo. Vse posestvo je arondirano, se drži skup in se z dvema prešama, z eno prešo za sadje, s sodi, z raznim orodjem in s 4 kravami vred, obenem tudi z letošnjo trgovino zavoljo lastnikove bolehnosti po jako nizki ceni proda. Natančneje uljudno pove g. Jakob Purgay v Leitersbergu pri Mariboru. 416

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

prilporoča izboljšane **vitále (Göpel) mlatilnice**

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in mlino za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo vozmine prosto. Prodaja se tudi na obroke. ceniki se pošiljajo poštine — prosto in zastojni. —

Lastna zaloga v Mariboru v Viktringhof ulici. 714

Mlin

s 4 tečaji, kjer se melje prednja moka (Griesmühle), s stopami in z 8 orali zemljišča, ki obstoji iz sadonosnika, travnikov in njiv, se zaradi posestnikove starosti proda za 10.300 K — 4000 K lahko ostane na posestvu. Vprašati treba pri posestniku Francu Lorber-ju mlinarju pri Hrastovcu (Gutenhaag) pošta Sv. Lenart pri Mariboru. 410

Naznanilo.

Na nemškem deželnem ženskem učilišču (Landes-Lehrerinnen-Bildungsanstalt) v Mariboru se z dne 20. septembra t. l. prične peto šolsko leto.

Za sprejem zglasti se je treba dne 17. sept. od 9—12, ure predp. in od 3. do 5 ure popoldan v ravnateljavi pisarni. Zato je treba tistim, ki svoje študije na zavodu nadaljujejo, zadnje semestrualno izpričevalo, druge prosilke pa naj s seboj prineso sledeča izpričevala:

- 1) krstni in rojstni list;
- 2) zadnje šolsko izpričevalo;
- 3) zdravniško izpričevalo od kakega uradnega zdravnika, ki naj potrdi, da je prosilka telesno sposobna za učiteljski poklic;
- 4) v slučaju, da kaka prosilka ne prosi neposredno, izgotovljeno izpričevalo o nravnosti.

Razven tega je treba s predlogami pisem, risb in ročnih del izpričati spretnost v lepem pisanju, risanju in ročnih delih. Tiste, ki prosijo za sprejem, morajo biti nad 15 let stare ali morajo doseči od c. kr. dež. šol. sveta v Gradcu potreben starostni spregled (Alernsnachsicht). Dokaz, da ima prosilka potrebno predizobrazbo, se bo dne 18. in 19. sept. vselej ob osmih zjutraj pri spremni izkušnji izvršil in se bo izpraševalo iz sledečih predmetov: veronauk, nemški jezik, zemljepis in zgodovina, prirodopis, prirodoslovje (fizika), računanje, geometrično oblikoslovje, lepisanje, risanje in ročna dela. Tudi se bo na to gledalo, da so prosilke za sprejem nekoliko muzikalčno izobražene in ali po svojem muzikalnem posluhu in ritmičnem čuvstvu imajo zmožnost doseči zadostnih uspehov v glasbenem poduku. Ob enakem izidu pri vsprejemni izkušnji ima prednost tista prosilka, ki je dosegla že predpisano postavno starost.

Zapisnina pri sprejemu znaša 10 K, šolnina, ki se mora vselej naprej plačati, znaša 10 K na mesec.

Zadostno podprte prošnje za znižanje ali oproštenje od šolnine, katerim naj se priloži zadje šolsko in ubožno izpričevalo, naj se naslovijo na štajerski dež. odbor in naj se izročé do l. oktobra pri ravnateljstvu zavoda.

Ponavljalni izpit se vrši dna 19. septembra ob treh popoldne.

Kdor se želi udeležiti neobligatnega poduka v igranju na vijolino, v slovenščini in francosčini naj to pri zapisu naznani.

Štajerski deželni odbor,

Trgovski učenec

z dobrimi šolskimi izpričevali se sprejme v trgovino s špacerijskimi in deželnimi pridelki pri

Adolfu Selinschegg v Ptuj.

Trgovska učenka

nemški in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožna, šolsko izobrazbo, se takoj pod jako ugodnimi pogoji sprejme v veliki trgovini z mešaním blagom. Vprašajte pri Adolfu Orlu v Šoštanju na Sp. Štajerskem. 432

Vinogradniki! Vinorejci!

Kadar potrebujete zanesljivo dober in frišni gumi za cepljenje trsja (Prima Reben-Veredlungs-Gummibänder), dalje lanene konce za suho cepljenje trsja (Leinenzwirn zum Trocken-Veredeln) in jute-spago (Jute-Bindfäden), namesto rafije za zeleno trsje vezati, potem se vselej z zaupanjem obrnite pismeno ali ustmeno do naju in bodite prepričani, da vam vsakokrat dobro in pošteno postreževa.

Brata Slawitsch, trgovec v Ptuj.

Za čevljarje

Prporočava najin imeniten, dober in trpežen lastin in žamet (Schuhlastin und Schuhsamt), nadalje jako močne enge za stilette (Gummizüge), izvirno laneno platno in suknjeni filc za furo, štrule, rinčice in knofe, vsake vrste in velikosti. Dalje imava v zalogi posebno vrsto cvirna za usnje (leder) šepati in sicer poleg črne tudi vsake druge barve.

Prepričajte se in bote spoznali, da vam vselej dobro, pošteno in z nizko ceno postreževa.

Brata Slawitsch, trgovec v Ptuj.

Za šivilje

Prav posebno priporočava vso robo, potrebno za obleko in nališp (Aufputz), žamet vsake barve, žido (svilo), plat, dalje vedno nove žnorce (Aufputzborten), celo furo in sploh vse, kar potrebujete za svoje delo. Za obilen obisk se priporočava.

Brata Slawitsch, trgovec v Ptuj.

Vozičke za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewägen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K. Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.

Brata Slawitsch, trgovec v Ptuj.

Pozor! Ljudje iz okolice! Pozor!

V najini podružnici (filijali) pri mostu (Wagplatz) priporočava; pravi domači ssekan špeh, pravo domačo svinjsko mast (Schweinfette), pravi domači zelhan špehin maso, izvršni fini švicarski sir, radensko slanino, pravo domače tikvino olje, fino kafé kg po 10, 12, 14 kr., kakor vse druge specerijske reči. Kdor naju klatr obišče, tisti ostane nama gotovo zvest odjemalec, ker mi skrbno paziva na to, da se vsakomur pošteno, dobro in točno postreže.

Podružnica bratov Slawitsch
trgovec v Ptuj pri mostu.

Styria-bicikelni

Novi modeli 1906.

Cene za gotov denar:
Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 140
160 Styria-bicikelni, najfinejši (Strassenrad) po K 180—200
Styria-bicikelni (Halbrennmaschine) po K 240
Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Doppelglockenlager) po K 280

Opomba: "Styria" bicikelni se prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 ali 120 kron. Na obroke (rate) poa ugodnim pogoji prodajava samo naju kupcem in proti dvanajstmesečnemu poplačilu in sicer vsako novo kolesa. Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastoj. Styria-bicikelni so dandanašnji najkvalitetnejši fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele. Styria-bicikelni se smejo z zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino in trpežno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si ta fabrikati želi, potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manjše in slabimi fabrikati zamenjati. Cene so jako nizko nastavljeni in se toraj Styria bicikelni vsakomur priporočajo. V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnih in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch, Ptuj,

zastopnika za okrajje Ptuj, Ormož in Rogatec.

Opomba: Naj se pošljejo zastopnikom, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in neprođa.

Amortizacija.

Na predlog Jakoba Golob kot oporočnega izvršitelja po dne 13. majnika 1906 umrlega Janeza Simonič, župnika pri sv. Janžu na Dravskem polju, se uvede postopanje v svrhu amortizacije baje zgubljenega hranilnega knjižnice števil 12.162 in 16.501 hranilnega in posojilnega društva v Ptuj po 225 K 85 v.

Imetnik te hranilne knjižnice se poziva, da svoje pravice v teku šestih mesecev do veljave shranj, ker bi se inače po preteku tega obroka hranilna knjižnica izrekla neveljavno.

C. kr. okrajno sodišče v Ptuj, odd VII dne 29.6. 1906.

Pivarniški učenc

se pod ugodnim pogoji takoj sprejme v pivovarni.

J. Nagele v Velikovu.

4 leta jamčim

za vse pri meni izgotovljene puške.

Tomaz puškar Sigott,

v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten) priporoča svoje jako fino in solidno izgotovljene, sloveče lovske puške in puške za streljanje v tarčo, po jako nizkih cenah. Prezame tudi vsakovrstne reparature, popravlja poškodovanih pušk. Bogato ilustrirane cenilnike pošljem na zahtevanje zastoj.

Pisarna za posestvo in hipoteke,

od oblasti dovoljena in protokolirana

Karl Kržizek, Maribor, Burggasse 8

preskrbuje nakup in prodajo graščin in posestev, tovarniških podjetij vsake vrste, stanovanj, vil letovišč, mlinov, prostorov za zgradbe, njiv, travnikov in gozdov itd., dalje preskrbuje posojila na prvo in drugo vlogo.

Sam prodam v Mariboru veliko število najrazličnejših lepih in jako cenih posestev, kakor tudi v raznih večjih krajih po spodnještajerski deželi.

Pojasnilo dajem vsak čas in brezplačno. 44

Žagarji in hlapci

se sprejmejo pri Francu Cleinscich v Tvimbergu na Koroškem.

Viničar

oženjen, z dobrimi izpričevali se sprejme takoj ali mesec oktober t. l. v vinogradu v Mestnem vrhu. Vprašati je treba pri F. Schwab Hauptplatz, Ptuj.

Majer

5 delavskimi močmi. Tisti dobi 190 gl. štantnine, 3 klaftre drv, ima mleko od 3 krav, eno njivo za svojo uporabo in 30 kr. plače na dan.

En viničar

5 delavskimi močmi. Tisti dobi 140 gold. štantnine, 3 klaftre drv, in 30 kr. plače na dan, mleko od dveh krav in njivo za svojo uporabo.

En viničar

6 delavskimi močmi. Tisti dobi 140 gold. štantnine, 3 klaftre drv, 30 kr. plače na dan, mleko od treh krav in njivo in vrt za zelenjavo.

Nadviničar

(Oberwinzer) zanesljiv in spreten, ki naj ima kolikor mogoče največ delavskih moči, se sprejme za viničarijo v Podgorcah graščine Dornova. — Dalje se sprejmejo 2—3 viničarji, vsak s kolikor mogoč največ delavskimi močmi. Zglasiti ali vprašati je treba pri oskrbništvu graščine Dornova, pošta Moškanjce.

Past „Einfach“ za uničevanje drevesnih škodljivcev.

D. R. S. M. 217. 918.

je najboljšo sredstvo za pokončevanje najbolj nevarnih sovražnikov sadjarstva, kakor so:

Jabelčni tončič, jabelčni cvetoder in gosenica zemljo-merka (Obstmade, Apfelblütenstecher und Frostspanner).

Namen te pasti je: napraviti umetno skrivališče, v katerem se sadnemu drevju škodljiv mrčes ali njegove ličinke nabirajo in vjamejo na enem kraju drevesa, ki se ima zavarovati. Ta škodljiv mrčes potem ljudje ali ptički pevci lahko poišejo in uničijo. Ta pas ali past se porablja v mesecu majniku do novembra. Uporaba je jako lahka.

Cene pasa ali pasti „Einfach“ za lovsenje škodljivca mrčesa so:

1 zvitke (rola) — 30 m po pošti K 6-70
2 zvitka — 60 „ „ „ 13-
4 zvitvi — 120 „ „ „ 24-50

Dobiva se pri: Tvrška Hirsch, drevesnica v Celovcu.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah: Cela sešita rjuha za posteljo 2 ali 2 1/2 metra dolga, velja samo 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gl. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja, meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 do 35 kr.

Vsuzerci (muštre) se tudi vpošljejo na zahtevo.

Brata Slawitsch, trgovec v Ptuj, Florjanski trg.

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina k „zelenemu vencu“ v Ptuj

kupuje vedno vsakovrstno friško sadje jagode, maline, črešnje, višnje, jabolka, hruške, slive, breskve, marelice, ringle, špindlinge, šipke, dren, kutine, kostanje, orehe, grozdje, jajce, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, frišno surovo maslo (puter), med, čebelni vosek, posušene gobe, hren, salato, murke, repo, zelje, laneno seme, živo in pitano perutnino, suhe bruske, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne kralje, kure, race, gosi i. t. d.

vse to po visokih cenah.

Prodaja judendorfskega roman-in portland-Cementa, Tomaževske moke, Kajnita.

